

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра овочівництва і закритого ґрунту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан агробіологічного факультету
_____ Віталій КОВАЛЕНКО

« ____ » _____ 2025 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри овочівництва
і закритого ґрунту

протокол 11 від « 29 » травня 2025р.
Завідувач кафедри _____ Іван ФЕДОСІЙ

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП Садівництво, плодоовочівництво
та виноградарство
_____ Борис МАЗУР

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	Н1 «Агрономія»
Освітня програма	Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство
Факультет	агробіологічний

Розробники: професор Хареба В.В., доцент, Кутовенко В.Б.

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни

Методологія наукових досліджень

Навчальна дисципліна покликана сприяти розвитку раціонального творчого мислення, розв'язанню наукових проблем, що постають у процесі наукових досліджень, на високому методологічному рівні, що є запорукою отримання об'єктивних, повних і науково обґрунтованих результатів. Освоєння дисципліни забезпечує поглиблене вивчення та систематичне засвоєння основних методологічних, організаційних та технологічних засад проведення наукових досліджень, отримання відповідей на запитання, пов'язаних з проблемами сучасного наукознавства, організацією науково-дослідної роботи, методикою і послідовністю написання наукових робіт, правилами їх оформлення.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	Н1 «Агрономія»	
Освітня програма	Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	1
Семестр	1	1
Лекційні заняття	30 год.	6 год.
Практичні заняття	15 год.	6 год.
Самостійна робота	45 год.	78 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання:	3 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета курсу - вивчення навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» на основі усвідомлення того, що на сучасному етапі розвитку людського суспільства наука стає безпосередньою продуктивною силою, тому опанування методами і технікою наукових досліджень покликане забезпечити подальше поглиблення знань з садівництва та виноградарства. На основі вивченого курсу "Методологія і організація наукових досліджень в галузі", студенти одержать інформацію про розвиток науки, її організаційну структуру в Україні, методологію і методику проведення наукових досліджень, вибір напрямку та теми наукового дослідження, організацію науково-дослідної роботи.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

- здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері садівництва та виноградарства під час здійснення професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та /або здійснення інновацій, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов;

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1 - здатність до абстрактного мислення, аналізу, та синтезу;

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 4 - здатність використовувати результати наукових досліджень для забезпечення розвитку садівництва та виноградарства, розробляти наукові основи інтенсивних технологій вирощування плодів, овочів і винограду;

СК 6 - здатність презентувати результати професійної та наукової діяльності фахівцям і нефаківцям;

Програмні результати навчання

РН 1 – спеціалізовані концептуальні знання фундаментальних і прикладних аспектів плодівництва, овочівництва та виноградарства на рівні новітніх досягнень, необхідні для дослідницької та/або інноваційної діяльності у галузі садівництва та виноградарства;

РН 4 - Розробляти та реалізовувати наукові та інноваційні проекти з урахуванням цілей, наявних обмежень, а також соціальних, економічних, екологічних і правових аспектів;

РН 5 - застосовувати сучасні методи та засоби досліджень, зокрема, біометричні, математичного і комп'ютерного моделювання для розв'язання складних задач садівництва та виноградарства.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для денної (заочної) форм здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	с.р.		л	с	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Історія становлення і розвитку науки. Наука як система знань												
Наука та її роль в розвитку суспільства	15	4	2			9	12	2				10
Методологічні основи наукового знання	16	4	2			10	12					12
Наукове дослідження, його характеристика	16	4	2			10	14	2				12
Організація процесу	16	4	2			10	14		2			12

проведення досліджень												
Інформаційне забезпечення наукової роботи	16	4	2			10	16		2			14
Разом за змістовим модулем 1	79	20	10			49	68	4	4			60
Модуль 2. Основи інтелектуальної власності												
Організація і методика проведення патентних досліджень	20	5	2			13	26	2				24
Складання, подання заявки на винахід та порядок захисту авторських прав	21	5	3			13	26		2			24
Разом за змістовим модулем 2	41	10	5			26	52	2	2			48
Усього годин	120	30	15			75	120	6	6			108

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наука та її роль в розвитку суспільства	4
2	Методологічні основи наукового знання	4
3	Наукове дослідження, його характеристика	4
4	Організація процесу проведення досліджень	4
5	Інформаційне забезпечення наукової роботи	4
6	Організація і методика проведення патентних досліджень	5
7	Складання, подання заявки на винахід та порядок захисту авторських прав	5
	Разом	30

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Визначення рівнів наукового пізнання на основі науково-дослідної (бакалаврської) роботи студента.	2
2	Робоча програма як складова стадії конструювання досліджень	2
3	Розробка плану-схеми розташування експерименту з урахуванням впливу неконтрольованих факторів з метою зменшення їх впливу на результат	2
4	Створення картки джерела інформації як спосіб систематизації матеріалу	2
5	Встановлення економічної ефективності емпіричного дослідження (експерименту)	2
6	Основні поняття інтелектуальної власності	2
7	Захист прав на об'єкти інтелектуальної власності	3
	Разом	15

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наука та її роль в розвитку суспільства	7
2	Методологічні основи наукового знання	6
3	Наукове дослідження, його характеристика	7
4	Організація процесу проведення досліджень	6
5	Інформаційне забезпечення наукової роботи	6
6	Організація і методика проведення патентних досліджень	7
7	Складання, подання заявки на винахід та порядок захисту авторських прав	6
	Разом	45

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен, модульні тести, захист рефератів

7. Методи навчання:

лекції, семінарські заняття, метод демонстрацій, дискусія, співбесіда, рецензування, складання реферату, індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

8. Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Історія становлення і розвитку науки. Наука як система знань		
Практична робота 1.	Знати основні поняття та грамотно використовувати науковий апарат і основні категорії методології наукових досліджень.	10
Практична робота 2	Вміти визначати об'єкт та предмет дослідження, вибирати методи наукового дослідження. Визначати методологію прикладного наукового дослідження	10
Практична робота 3	Вміти планувати й організовувати наукові експерименти, формувати опитувальні анкети. Використовувати сучасні методики та методичні прийоми в наукових дослідженнях;	10
Практична робота 4	Знати порядок здійснення науково-дослідної роботи магістрантів; вміти планувати науково-дослідну роботу; володіти основними прийомами виконання магістерської роботи.	10
Практична робота 5	Застосовувати автоматизовані системи обробки інформації в наукових дослідженнях; Формулювати висновки та рекомендації щодо впровадження результатів наукових досліджень у садівництві та виноградарстві	10
Модульна контрольна робота 1.		50
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Основи інтелектуальної власності		

Практична робота 1.	Знати основні поняття та грамотно використовувати науковий апарат і основні категорії інтелектуальна власність.	15
Практична робота 2	Знати способи захисту прав інтелектуальної власності Вміти ефективно захищати авторські права творців від академічного плагіату	15
Модульна контрольна робота 2.		70
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$	
Екзамен/залік	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально методичне забезпечення

- конспекти лекцій та їх презентації;
- підручники, навчальні посібники;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Мокін Б.І., Мокін В.Б., Мокін О.Б. Методологія та організація наукових досліджень: підручник. – Вінниця: ВНТУ, 2023. – 312 с.
2. Білоусова Н.О., Гаврушкевич Н.В., Данильченко М.А. Інтелектуальна власність та патентознавство: підручник. – Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 284 с.
3. Даниленко Ю.А., Юрчишин О.Я. Інтелектуальна власність. Практичні аспекти: навч. посібник. – Харків: Вид-во «ІСМА», 2023. – 198 с.
4. Журавська Н.С. Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності: навч. посібник. – Київ: НУБіП України, 2017. – 256 с.
5. Закон України "Про наукову і науково-технічну діяльність" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1977-12>
6. Положення про організацію наукової, науково-технічної діяльності у вищих навчальних закладах III та IV рівнів акредитації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1197-06>